

Administrația
Prezidențială

Cancelaria
Ordinelor

Telefon: 021.319.31.82
Fax: 021.411.18.78

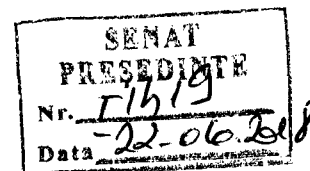
E-mail: cancelariaordinelor@presidency.ro
Web: www.presidency.ro

Nr. CA/551/22.06.2018

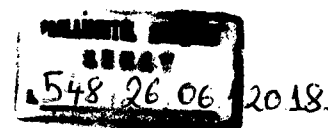
Nesecret

Către:

SENATUL ROMÂNIEI
Domnului președinte CĂLIN POPESCU-TĂRICEANU

Stimate domnule președinte,

Avem onoarea de a vă trimite, alăturat, în copie, *Cererea de Reexaminare* formulată de domnul **Klaus-Werner Iohannis**, Președintele României, asupra *Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii*.

Totodată, vă aducem la cunoștință că originalul *Cererii de Reexaminare* a fost transmis domnului **Nicolae-Liviu Dragnea**, președintele Camerei Deputaților.

Cu deosebită stimă și considerație,

Consilier de stat

GHEORGHE ANGELESCU

ROMÂNIA

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

București, 22 iunie 2018

Domnului Nicolae - Liviu Dragnea

Președintele Camerei Deputaților

În temeiul articolului 77 alineatul (2) din Constituția României, republicată,
formulez următoarea

CERERE DE REEXAMINARE

asupra

**Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004
privind Consiliul Superior al Magistraturii**

Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii vizează intervenții legislative substanțiale de natură să afecteze funcționarea Consiliului Superior al Magistraturii și rolul constituțional al acestuia, de garant al independenței justiției, exercitarea mandatului de membru al acestei autorități publice, precum și funcționarea Inspecției judiciare. Totodată, legea transmisă la promulgare cuprinde norme contradictorii, trimiteri la dispoziții inexistente în conținutul Legii nr. 317/2004, dispoziții neclare și/sau necorelate între ele și chiar paralelisme legislative, motiv pentru care se impune reexaminarea acesteia de către Parlament.

1. Art. I pct. 2 din legea supusă reexaminării modifică alin. (1) și (2) ale art. 7 din Legea nr. 317/2004. Prin aceste dispoziții se introduc două noi condiții cu privire la eligibilitatea membrilor Consiliului Superior al Magistraturii (CSM), și anume: o vechime de cel puțin 7 ani în funcția de judecător sau procuror definitiv, respectiv condiția ca acele persoane să nu fi fost sancționate disciplinar în ultimii 3 ani.

Având în vedere durata procedurilor disciplinare, în lipsa unei mențiuni privind sancționarea disciplinară definitivă, norma este neclară întrucât un judecător sau un procuror care nu a fost sancționat disciplinar definitiv nu va putea candida pentru a ocupa o funcție de membru al CSM. Pentru că legea nu distinge, este posibilă interpretarea că nu îndeplinește această condiție un judecător/procuror sancționat disciplinar de către Secție (de judecători/de procurori), dar care a făcut un recurs asupra căruia Înalta Curte de Casație și Justiție nu a pronunțat încă o hotărâre definitivă. Pentru claritatea normei, apreciem că este necesar ca legiuitorul să menționeze drept condiție pentru ocuparea funcției de membru CSM, sancționarea disciplinară definitivă în ultimii 3 ani.

2. Art. I pct. 3 din legea transmisă la promulgare modifică art. (7) alin. 4 lit. c) din Legea nr. 317/2004 în sensul instituirii obligației depunerii de către candidați a unei „declarații pe proprie răspundere din care să rezulte că aceștia nu au făcut parte din serviciile de informații înainte de 1990 și nici nu au colaborat cu acestea, în cazul persoanelor care, la data de 1 ianuarie 1990, împliniseră 16 ani”.

Având în vedere faptul că o persoană dobândește capacitatea deplină de exercițiu la împlinirea vârsta de 18 ani, considerăm că prevederile art. 7 alin. (4) lit. c) din Legea nr. 317/2004 ar trebui să se raporteze la împlinirea acestei vârste.

De asemenea, art. I pct. 3 din legea aflată la promulgare, la modificările aduse art. 7 alin. (4) lit. e) din Legea nr. 317/2004, a înlocuit sintagma „o declarație de interese actualizată” cu sintagma „o declarație pe propria răspundere din care să rezulte că nu au un interes personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege”. În această situație, apreciem că în lipsa unor detalii privind interesele ce trebuie declarate de către candidați, formularea generală a literei e) lipsește norma de previzibilitate, nefiind clar dacă respectivul judecător sau procuror trebuie să declare toate activitățile care ar putea să-i afecteze imparțialitatea în exercitarea atribuțiilor și din aceste aspecte declarate să reiasă că nu există un interes personal în sensul modificărilor operate de legiuitor sau dacă acesta trebuie doar să declare pe proprie răspundere că nu are niciun interes personal care ar intra în contradicție cu îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege, fără a menționa activitățile desfășurate în detaliu, conform secțiunilor dintr-o declarație de interese.

În plus, este necesară fie eliminarea, fie calificarea cu exactitate a interesului personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea atribuțiilor prevăzute de lege. Textul este neclar, imprecis și imposibil de pus în aplicare atât timp cât privește un interes personal care nu există la momentul depunerii declarației. Aceste considerații se aplică și dispozițiilor art. I pct. 4 din lege, care la art. 7 alin. (5) din Legea nr. 317/2004, prevede: „Nu pot fi aleși membri ai Consiliului Superior al Magistraturii judecătoria și procurorii care (...) au un interes personal ce influențează sau ar putea influența îndeplinirea cu obiectivitate și imparțialitate a atribuțiilor prevăzute de lege”. Interesul personal ce ar putea apărea în viitor va determina pierderea demnității de membru CSM ca urmare a existenței unui conflict de interese sau a unei incompatibilități, dar acest interes trebuie să fie actual și să poată fi dovedit. Nu poate fi ipotetic și viitor. Argumentul de mai sus se aplică și cu privire la art. I pct. 14 din lege, care vizează art. 19 alin. (2) lit. c) din Legea nr. 317/2004.

3. Alin. (9) nou introdus în cuprinsul art. 7 din Legea nr. 317/2004 prin art. I pct. 5 din legea supusă reexaminării are următorul conținut: „Hotărârea secției corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, prevăzută la alin. (8), poate fi contestată de către persoanele prevăzute la alin. (7), la Secția I civilă a Înaltei Curți de Casație și Justiție. Contestarea se soluționează în termen de 7 zile de la înregistrare, cu citarea părților. Întâmpinarea nu este obligatorie, iar dispozițiile art. 200 și 201 din Legea nr.134/2010 privind Codul de procedură civilă, republicată, cu modificările ulterioare, nu sunt aplicabile. Hotărârea pronunțată este definitivă.”.

Întrucât hotărârile au natura juridică a unor acte cu caracter administrativ, contestațiile împotriva acestora ar trebui soluționate de către Secția de Contencios Administrativ și Fiscal a ÎCCJ, iar nu de Secția civilă a acestei instanțe. Prin urmare, în condițiile în care numai hotărârile Plenului CSM cu caracter jurisdicțional pot fi „definitive și irevocabile”, nu și cele cu caracter administrativ ale Secțiilor CSM se ridică o problemă cu privire la cine poate să soluționeze contestația împotriva acestor ultime hotărâri, motiv pentru care se impune reanalizarea acestei norme.

4. Art. I pct. 7 din legea aflată la promulgare schimbă modalitatea în care sunt organizate adunările generale ale instanțelor și parchetelor. Astfel, dacă în forma aflată în vigoare, colegiul de conducere al fiecărei curți de apel organizează propria adunare generală, adunarea generală a judecătorilor de la tribunalele și tribunalele specializate din circumscripția curții de apel și adunarea generală a judecătorilor de la judecătoriile din circumscripția curții de apel, conform modificărilor aduse Legii nr. 317/2004, fiecare instanță organizează propria adunare generală. Aceeași

modificare se aplică și în cazul parchetelor, fiecare parchet organizând, conform modificărilor din legea aflată la promulgare, propria adunare generală.

Pentru ca această dispoziție să fie adecvată și să nu prezinte niciun risc de blocaj, apreciem că norma trebuie să fie completată cu reglementarea cazurilor în care, la instanțele sau la parchetele de mici dimensiuni, nu se poate constitui un colegiu de conducere și, prin urmare, nu poate fi atribuită responsabilitatea organizării unei adunări generale. În situațiile în care numărul mic de judecători sau procurori nu permite constituirea unui colegiu de conducere, organizarea respectivei adunări generale trebuie să poată fi realizată de către colegiul de conducere al tribunalului în raza căruia funcționează respectiva judecătorie sau, după caz, de către parchetul de pe lângă tribunalul în raza căruia funcționează parchetul de pe lângă judecătorie. Sub acest aspect, dat fiind faptul că în forma aflată în vigoare a Legii nr. 304/2004 nu sunt prevăzute dispoziții pentru astfel de situații, apreciem faptul că dispozițiile art. I pct. 7 din legea aflată la promulgare trebuie corelate cu modificările aduse Legii nr. 304/2004 la art. I pct. 23 și 24, prin realizarea unei trimiteri la art. 49 alin. (2¹) și (2²) din Legea nr. 304/2004.

5. Art. I pct. 8 din legea aflată la promulgare modifică art. 10 alin. (1) – (3) din Legea nr. 317/2004.

În primul rând, potrivit art. 10 alin. (1): „Judecătorii de la fiecare curte de apel, judecătorii de la toate tribunalele și tribunalele specializate din circumscripția fiecărei curți de apel și judecătorii de la fiecare din judecătoriile din circumscripția fiecărei curți de apel desemnează, prin vot secret, direct și personal, câte un candidat pentru funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii dintre judecătorii care și-au depus candidatura.” Apreciem că membrii Consiliului Superior al Magistraturii - judecători și, respectiv, procurori - trebuie să fie aleși de toate adunările generale ale judecătorilor, respectiv ale procurorilor, indiferent de gradul instanței/parchetului pentru care candidează. Un judecător are dreptul de a alege pe toți cei 9 judecători membri aleși ai CSM, iar nu 2 sau 3 candidați, în raport de gradul instanței la care își desfășoară activitatea. O asemenea interpretare ar fi de natură să cointereneze toți judecătorii/procurorii în buna funcționare a sistemului judiciar, în ansamblu, iar nu doar pe diferite niveluri de jurisdicție.

În al doilea rând, conform modificărilor aduse art. 10 alin. (3): „Sunt desemnați pentru a candida la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii judecătorii și procurorii care au obținut majoritate de voturi în adunările generale prevăzute la art. 9 alin. (3) și (4). Hotărârile adunărilor generale sunt trimise colegiului de conducere al curții de apel, respectiv al parchetului de pe lângă aceasta, care stabilește rezultatul votului”. Din formularea aleasă de legiuitor, nu rezultă cu

claritate ce presupune „stabilirea rezultatului votului”, din moment ce judecătorul sau procurorul care întrunește majoritatea voturilor dintr-o adunare generală de la o instanță sau un parchet este desemnat pentru a candida la funcția de membru al Consiliului Superior al Magistraturii. Nu este clar dacă, colegiul de conducere al curții de apel trebuie doar să constate unde a fost îndeplinită această condiție la nivelul unei adunări generale, el nerealizând o însumare a voturilor, sau, din contră, trebuie să însumeze respectivele voturi la nivelul curții de apel, respectiv al parchetului de pe lângă curtea de apel și să stabilească rezultatul votului.

Dat fiind faptul că dispoziția art. 10 alin. (3) nu distinge și nu precizează cu claritate acest aspect pot fi considerați candidați la funcția de membru al CSM judecătorii sau procurorii care au obținut „majoritate de voturi în adunările generale prevăzute de art. 9 alin. (3) și (4)”, adică în oricare dintre aceste adunări generale. Această interpretare este susținută și de modificările aduse art. 11 alin. (1) lit. a) - f), din conținutul cărora sunt eliminate referirile la „cei 16 candidați” de la fiecare nivel al instanțelor sau parchetelor. Așadar, în situația de față, este posibil ca numărul candidaților la nivel național să fie unul mult mai mare, fiind desemnați mai mulți candidați pentru un nivel al instanțelor sau parchetelor din circumscripția unei curți de apel.

6. Art. I pct. 10 din legea transmisă la promulgare modifică cvorumul necesar constituirii legale a adunărilor generale ale instanțelor sau parchetelor. Astfel, dacă în prezent adunările generale sunt legal constituite în prezența a cel puțin două treimi din numărul judecătorilor, respectiv, al procurorilor în funcție, modificările aduse art. 14 din Legea nr. 317/2004 instituie condiția prezenței majorității judecătorilor sau, după caz, a procurorilor în funcție. Dată fiind importanța scopului constituirii acestor adunări generale, respectiv alegerea membrilor CSM, apreciem că nu este oportună reducerea gradului de reprezentativitate a acestor adunări generale.

În egală măsură, observăm că legiuitorul a reglementat situația judecătorilor sau procurorilor delegați sau detașați la alte instanțe sau parchete, arătând că aceștia participă la adunarea generală a instanței sau parchetului de la care au fost delegați sau detașați. Cu toate acestea, Parlamentul a omis să reglementeze situația inspectorilor judiciari care, potrivit art. 78 alin. (2) din Legea nr. 317/2004: „Pe perioada mandatului, inspectorii judiciari au toate drepturile judecătorilor și procurorilor detașați, precum și obligațiile prevăzute de lege pentru judecători și procurori”. În consecință, apreciem că este necesară corelarea dispozițiilor legale menționate.

7. Art. I pct. 17 din lege modifică art. 24 alin. (1) și (2) din Legea nr. 317/2004. Astfel, dacă potrivit legii în vigoare, președintele și vicepreședintele CSM sunt aleși cu votul majorității membrilor Plenului CSM, modificările aduse precizează că președintele și vicepreședintele sunt aleși de Plenul CSM, cu votul majorității membrilor prezenți. Dată fiind importanța alegerilor pentru conducerea CSM, apreciem oportună revenirea la majoritatea absolută în procedura de alegere a conducerii CSM, conform dispozițiilor legii aflate în vigoare. O astfel de soluție asigură o mai mare legitimitate pentru cei doi membri aleși în funcțiile de președinte și vicepreședinte CSM, creând totodată premisele pentru o mai bună funcționare a organismului al cărui rol este cel de a garanta independența justiției.

8. Art. I pct. 18 din lege introduce două noi alineate la art. 24 din Legea nr. 317/2004 referitoare la candidaturile pentru funcția de președinte, respectiv vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii.

În primul rând, în privința alin. (2¹), apreciem necesară stabilirea unui termen până la care candidații pentru cele două funcții trebuie să își depună candidaturile, precum și a unui termen minimal cuprins între momentul depunerii candidaturilor și momentul ședinței Plenului CSM în care este aleasă conducerea, astfel încât toți membrii să fie suficient de informați și să dispună de un interval de timp rezonabil pentru analiza candidaturilor. O astfel de dispoziție ar aduce un plus de celeritate și claritate în derularea procedurii pentru alegerea conducerii CSM.

În al doilea rând, observăm că dispozițiile nou introduse prevăd depunerea candidaturilor însoțite de un proiect privind obiectivele urmărite, de către fiecare candidat, la secția de care acesta aparține. Ulterior, secțiile analizează candidaturile și desemnează candidații pentru funcțiile de președinte, respectiv vicepreședinte al Consiliului Superior al Magistraturii. În Decizia nr. 61/2018, Curtea Constituțională a arătat că Legea fundamentală nu prestabilește ocuparea funcției de președinte al Consiliului Superior al Magistraturii de către un judecător și nici pe cea de vicepreședinte de către un procuror, declarând neconstituționale dispozițiile care stabileau că președintele Secției pentru judecători este, de drept, președinte al CSM, respectiv faptul că președintele Secției pentru procurori este, de drept, vicepreședinte al CSM. Din această perspectivă, apreciem că este necesar ca proiectele candidaților și candidaturile acestora să fie accesibile tuturor membrilor CSM, nu doar membrilor Secțiilor de care aceștia aparțin, dat fiind faptul că în Plenul CSM toți membrii vor vota pentru alegerea președintelui, respectiv a vicepreședintelui CSM. În egală măsură, din formularea alin. (2²) nu rezultă cu claritate dacă Secțiile pot desemna un singur candidat pentru funcția de președinte sau vicepreședinte al CSM sau dacă pot desemna atât candidați pentru președinte, cât și pentru vicepreședinte.

9. Art. I pct. 25 modifică lit. a)-c) ale art. 35 din Legea nr. 317/2004 în ceea ce privește atribuțiile Plenului CSM. Astfel, în modificările aduse legii sunt prevăzute în mod expres în rândul atribuțiilor Plenului CSM numirea și revocarea inspectorului-șef, în condițiile legii.

În primul rând, pentru claritatea reglementării și respectarea exigențelor de calitate a normei prevăzute de art. 1 alin. 5 din Constituție este necesar a fi precizat faptul că dispoziția se referă la inspectorul-șef al Inspecției Judiciare. De asemenea, dat fiind rolul Consiliului Superior al Magistraturii de garant al independenței justiției, apreciem necesară revenirea la varianta reglementată de legea aflată în vigoare, în sensul în care și inspectorul-șef adjunct este numit de Plenul CSM. Potrivit art. 67 din Legea nr. 317/2004 în forma aflată în vigoare, „Inspectorul-șef și inspectorul-șef adjunct sunt numiți de Plenul Consiliului Superior al Magistraturii dintre inspectorii judiciari în funcție, în urma unui concurs care constă în prezentarea unui proiect referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere respective și într-o probă scrisă privind managementul, comunicarea, resursele umane, capacitatea candidatului de a lua decizii și de a-și asuma răspunderea, rezistența la stres și un test psihologic”. Numirea atât a inspectorului-șef, cât și a inspectorului-șef adjunct ai Inspecției Judiciare reprezintă o garanție în plus pentru asigurarea legitimității acestora, fiind numiți chiar de autoritatea care are rolul constituțional de a garanta independența justiției.

În al doilea rând, apreciem că este necesară corelarea dispozițiilor art. 35 din Legea nr. 317/2004 și cu modificările aduse Legii nr. 304/2004 privind organizarea judiciară. Astfel, în rândul atribuțiilor Plenului Consiliului Superior al Magistraturii ar trebui să se regăsească și numirea procurorului șef, respectiv a procurorului-șef adjunct la Secția pentru Investigarea Infracțiunilor din Justiție, conform art. 88¹ alin. (4) din Legea pentru modificarea și completarea Legii nr. 304/2004.

10. La art. I pct. 26 din legea aflată la promulgare, art. 35 lit. d) din Legea nr. 317/2004 se abrogă. În forma în vigoare, art. 35 lit. d) din Legea nr. 317/2004 prevede că Plenul CSM are atribuția de a elibera din funcție judecătorii stagiași și procurorii stagiași.

La art. I pct. 28, art. 36 alin. (1) lit. d)-f) din Legea nr. 317/2004 se abrogă. În forma în vigoare, aceste dispoziții prevăd că Plenul CSM: „d) organizează și validează, potrivit legii și regulamentului, concursurile pentru numirea în funcții de conducere a judecătorilor și procurorilor; e) dispune organizarea concursurilor de

promovare a judecătorilor și procurorilor; f) numește comisiile pentru evaluarea activității profesionale a judecătorilor și procurorilor, în condițiile legii”.

La art. I pct. 32 (cu privire la art. 40 alin. (1) lit. b)-e), și h), precum și art. 40 alin. (2) lit. a)-f) și i), Secțiile CSM primesc o serie de atribuții noi, ca urmare a modificărilor operate în legile de modificare și completare a Legii nr. 303/2004 și a Legii nr. 304/2004 și o serie de atribuții în ceea ce privește cariera magistraților, atribuții care, în prezent, aparțin Plenului CSM.

Astfel, Secția pentru judecători: numește și revocă din funcție președintele, vicepreședinții și președinții de Secții ai ÎCCJ (art. 40 alin. (1) lit. b), propune Președintelui României numirea și eliberarea din funcție a judecătorilor (art. 40 alin. (1) lit. c), numește judecătorii stagiați pe baza rezultatelor obținute la examenul de absolvire a Institutului Național al Magistraturii (art. 40 alin. (1) lit. d), eliberează din funcție judecătorii stagiați (art. 40 alin. (1) lit. e), dispune promovarea judecătorilor (art. 40 alin. (1) lit. h).

Secția pentru procurori, la propunerea ministrului Justiției înaintează Președintelui României propunerea pentru numirea procurorului general al Parchetului de pe lângă ÎCCJ, prim-adjunctului și adjunctului acestuia, procurorului șef al DNA, adjunctii acestuia, procurorului șef al DIICOT și adjunctii acestuia (art. 40 alin. (2) lit. a), numește și revocă procurorii șefi de secție ai Parchetului de pe lângă ÎCCJ, DNA și DIICOT (art. 40 alin. (2) lit. c), propune Președintelui României numirea în funcție și eliberarea din funcție a procurorilor (art. 40 alin. (2) lit. d), numește procurorii stagiați pe baza rezultatelor obținute la examenul de absolvire a INM (art. 40 alin. (2) lit. e), eliberează din funcție procurorii stagiați (art. 40 alin. (2) lit. f), dispune promovarea procurorilor (art. 40 alin. (2) lit. i).

Conform art. 125 alin. (2) din Constituție, „propunerile de numire, precum și promovarea, transferarea și sancționarea judecătorilor sunt de competența Consiliului Superior al Magistraturii, în condițiile legii sale organice”. Totodată, potrivit art. 133 alin. (1) din Constituție, „Consiliul Superior al Magistraturii este garantul independenței justiției”, iar potrivit art. 134 din Legea fundamentală, „Consiliul Superior al Magistraturii propune Președintelui României numirea în funcție a judecătorilor și a procurorilor, cu excepția celor stagiați, în condițiile legii. Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește rolul de instanță de judecată, prin secțiile sale, în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și a procurorilor, potrivit procedurii stabilite prin legea sa organică. (...) Consiliul Superior al Magistraturii îndeplinește și alte atribuții stabilite prin legea sa organică, în realizarea rolului său de garant al independenței justiției”. De asemenea, conform art. 1 alin. (4) din Constituție: „Statul se organizează potrivit principiului separației și

echilibrului puterilor - legislativă, executivă și judecătorească - în cadrul democrației constituționale”. Nu în ultimul rând, Capitolul VI din Titlul III (Autoritățile publice) poartă denumirea de Autoritatea judecătorească și are trei secțiuni: Secțiunea 1 - Instanțele judecătorești, Secțiunea a 2-a - Ministerul Public și Secțiunea a 3-a - Consiliul Superior al Magistraturii.

Așa cum a stabilit și Curtea Constituțională în jurisprudența sa, CSM este organism colegial și autoritate publică de rang constituțional (Decizia nr. 374/2016). În considerarea acestei calificări, Curtea Constituțională a statuat că mandatul constituțional de șase ani al membrilor CSM este unic, colectiv și aplicabil autorității constituționale, iar nu fiecărui membru al său, individual. În plus, Curtea Constituțională a statuat că CSM este și un organ reprezentativ: „Curtea constată că membrii aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii își exercită atribuțiile constituționale în baza unui mandat reprezentativ și nu a unui mandat imperativ, acesta din urmă fiind incompatibil cu rolul și atribuțiile conferite de art. 133 și 134 coroborate cu art. 124 și 125 din Constituție, dar și din perspectiva modalității în care se iau hotărârile, atât de către Plen, cât și de către secții în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii (...). De asemenea, conform dispozițiilor constituționale, Consiliul Superior al Magistraturii face parte din cadrul autorității judecătorești. În acest context, autorității judecătorești nu îi poate fi conferit un alt statut față de organele reprezentative ale celorlalte puteri în stat.”

De asemenea, în jurisprudența recentă, respectiv Decizia nr. 45/2018, Curtea Constituțională a analizat raportul dintre atribuția Consiliului Superior al Magistraturii de a formula propuneri de numire în funcție, conform art. 125 alin. (2) și art. 134 alin. (1) din Constituție, și atribuția Președintelui României prevăzută de art. 94 lit. c) și art. 125 din Constituție, reținând: „Faptul că s-a reglementat posibilitatea Președintelui de a refuza o singură dată propunerea de numire a avut în vedere un element de curtoazie, de consultare și colaborare între autoritatea executivă și cea judecătorească, în sensul de a da substanță atribuției respective a Președintelui. Aceasta a fost normativizată extra legem și nu contra legem [cu referire la dimensiunea constituțională a acestor termeni, a se vedea Decizia nr. 611 din 3 octombrie 2017, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 877 din 7 noiembrie 2017, par. 109-110], așadar, în dezvoltarea Constituției, dar nu în contra sa, fiind acceptată în jurisprudența Curții Constituționale; însă, eliminarea acestei atribuții expres normativizate a Președintelui României nu pune nicio problemă de constituționalitate din perspectiva art. 94 lit. c), art. 125 alin. (1) și (2) și art. 134 alin. (1) din Constituție; din contră, are loc o consolidare a rolului Consiliului Superior al Magistraturii de garant al independenței justiției, acesta fiind, de altfel,

entitatea care gestionează, prin intermediul Institutului Național al Magistraturii, selecția judecătorilor și procurorilor.”

În aceeași Decizie nr. 45/2018, Curtea Constituțională a precizat faptul că art. 125 alin. 2 din Constituția României „este univoc și oferă o unică soluție normativă în privința autorității competente să dispună promovarea judecătorilor în funcții de conducere, fără a face distincție în funcție de ierarhia instanțelor judecătorești. Curtea reține că promovarea judecătorilor are un dublu înțeles, respectiv de dobândire a unei funcții de execuție de nivel superior în ierarhia instanțelor judecătorești [grade profesionale de tribunal/ curte de apel sau de Înalta Curte de Casație și Justiție] sau a unei funcții de conducere [președinte/ vicepreședinte/președinte de secție], în ambele cazuri judecătorul avansând în carieră. Nu se poate susține că promovarea în funcție vizează numai dobândirea unui grad profesional superior sau a unor funcții de conducere de la instanțe judecătorești aflate pe o anumită scară ierarhică, pentru că o asemenea interpretare vădește nu numai o viziune selectivă asupra carierei judecătorului, dar în același timp, este contrară unui text constituțional unic și imperativ sub aspectul atribuțiilor Consiliului Superior al Magistraturii”.

În plus, analizând art. 134 alin. (1) din Constituție, Curtea a precizat următoarele: „textul constituțional se referă la propunerea de numire în funcția de judecător sau procuror, și nu în funcția de conducere. O asemenea concluzie se poate desprinde din modul de redactare a textului care vizează accesul în funcție, nu la cariera judecătorului/procurorului ulterior numirii în funcție. Textul indică faptul că judecătorul/ procurorul stagiar nu este numit prin decret, ci prin actul Consiliului Superior al Magistraturii, în schimb, judecătorul sau procurorul definitiv este numit prin decret, la propunerea Consiliului Superior al Magistraturii, fiind, astfel, investit cu atributele specifice calității noi dobândite. În consecință, acest text se referă numai la numirea în funcția de judecător/ procuror, după caz, așadar, la accesul în aceste funcții, ca urmare a susținerii examenului de capacitate”.

Nu în ultimul rând, Curtea a mai precizat și faptul că: „promovarea judecătorilor atât în funcții de execuție, cât și în funcții de conducere se realizează de Consiliul Superior al Magistraturii”. Totodată, rezultă din analiza paragrafului anterior faptul că numirea în funcție a procurorilor definitivi și stagiari se face prin decret prezidențial, la propunerea CSM, respectiv de către CSM.

Din analiza textelor constituționale și a jurisprudenței Curții Constituționale rezultă că, cel puțin atribuțiile care privesc propunerile de numire, promovare, transferare și sancționare a judecătorilor, precum și atribuțiile care vizează propunerile de numire în funcția de judecător și procuror definitiv, respectiv numirea

în funcție a judecătorilor și procurorilor stagiați sunt atribuții constituționale pe care le exercită CSM, în condițiile legii organice.

Trimiterile pe care le face legiuitorul constituant la legea organică a CSM („în condițiile legii organice” - art. 125 alin. (5), „în condițiile legii” - art. 134 alin. (1), „potrivit procedurii stabilite prin legea sa organică” - art. 134 alin. (2) sau „stabilite prin legea sa organică” - art. 134 alin. (4) vizează, pe de o parte, necesitatea ca legea organică să precizeze aspectele procedurale prin care se vor realiza atribuțiile organului colegial CSM, respectiv ale Secțiilor sale și, pe de altă parte, instituie posibilitatea adoptării și a altor atribuții de rang legal (deci complementare și nu contrare celor de rang constituțional) atât pentru CSM ca organ colegial și reprezentativ al autorității judecătorești, cât și pentru Secțiile acestuia, desigur, numai în măsura în care respectivele alte atribuții sunt în concordanță cu rolul constituțional stabilit pentru CSM, respectiv pentru Secțiile sale.

În conformitate cu dispozițiile constituționale, rolul de garant al independenței justiției este realizat de către CSM, fie prin intermediul unor atribuții exercitate în Plenul său (deci ca organism colectiv reprezentativ al autorității judecătorești), fie prin intermediul unor atribuții exercitate în cadrul Secțiilor sale.

Pentru a decela rolul constituțional al celor două Secții ale CSM prin raportare la rolul constituțional al Plenului CSM trebuie interpretate dispozițiile constituționale ale art. 133 alin. (2) lit. a) și ale art. 134 alin. (2). Din analiza coroborată a celor două texte constituționale rezultă că cele două Secții ale CSM nu se compun din toți membrii CSM, ci exclusiv din cei 14 membri aleși în adunările generale ale magistraților și validați de Senat. Nouă judecători fac parte din Secția pentru judecători și 5 procurori fac parte din Secția pentru procurori. Modul de constituire a Secțiilor reflectă rolul constituțional al acestora, astfel cum este reglementat în art. 134 alin. (2) din Constituție, acolo unde se prevede că CSM îndeplinește rolul de instanță de judecată în domeniul răspunderii disciplinare a judecătorilor și procurorilor, prin secțiile sale, potrivit procedurii stabilite prin legea sa organică.

Rezultă așadar că legiuitorul constituant a stabilit în mod neechivoc faptul că rolul Secțiilor din cadrul CSM vizează exclusiv domeniul răspunderii disciplinare a magistraților, ca element specific al rolului mai extins al CSM care, în ansamblul său, este garantul independenței justiției. Rolul Secțiilor reprezintă o garanție semnificativă pentru asigurarea de către CSM a independenței justiției întrucât stabilește faptul că judecătorii și procurorii vor fi judecați în materie disciplinară fără nicio influență externă, exclusiv de către proprii reprezentanți aleși, fără ca la aceste decizii să poată participa ceilalți membri ai CSM (reprezentanții societății civile,

ministrul justiției, președintele ÎCCJ și procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție).

Pe cale de consecință, Secțiile CSM nu pot decide în locul și nici nu se pot substitui Plenului CSM cu privire la atribuții care au fost reglementate de Constituție exclusiv pentru CSM ca organ colectiv reprezentativ, cum ar fi atribuțiile privind cariera magistraților (numire, promovare, transferare etc.) sau cu privire la alte atribuții care au fost reglementate prin lege organică pentru CSM ca organ colegial reprezentativ (de ex., atribuții privind organizarea și funcționarea instanțelor și parchetelor) și care nu reflectă rolul constituțional specific al Secțiilor, așa cum este prevăzut la art. 134 alin. (2).

Așadar, atât timp cât Constituția a prevăzut în mod expres o serie de atribuții pentru CSM ca organ colegial și reprezentativ, respectiv pentru Secțiile sale, pe de o parte, nu se poate admite ca, prin lege organică, atribuțiile stabilite la nivel constituțional pentru a fi exercitate de Plenul CSM să fie exercitate de către Secțiile CSM și, pe de altă parte, nu se poate admite ca, prin lege organică, Secțiile CSM să primească alte atribuții care să fie contrare sau să depășească rolul constituțional stabilit în art. 134 alin. (2).

Într-o altă ordine de idei, dacă am accepta posibilitatea ca atribuțiile Plenului CSM, deci ale CSM ca organ colectiv și reprezentativ, să fie distribuite celor două Secții ale CSM am accepta funcționarea *de facto* a două structuri de tip CSM, una pentru judecători și una pentru procurori. Pe de o parte, această soluție legislativă ar nega rolul constituțional stabilit de către legiuitorul constituant pentru CSM ca unică autoritate constituțională reprezentativă pentru magistrați și, pe de altă parte, ar conduce la accentuarea semnificativă a corporatismului decizional al Secțiilor, aspect care ar afecta nu numai independența justiției, dar și principiul constituțional al cooperării loiale în cadrul autorității judecătorești, această cooperare loială rezultând din faptul că deciziile care privesc independența autorității judecătorești, cu excepția celor în materie disciplinară, se iau în Plen, cu participarea reprezentanților magistraților, dar și a reprezentanților instituțiilor cu atribuții semnificative în cadrul și cu privire la autoritatea judecătorească (Președintele ÎCCJ, Procurorul General și Ministrul Justiției).

În aceste condiții, având în vedere dispozițiile constituționale care stabilesc rolul și atribuțiile CSM, ținând cont de caracterul colegial și reprezentativ al acestei autorități constituționale, precum și de rolul constituțional al Secțiilor CSM, rezultă faptul că legiuitorul constituant a instituit o autoritate constituțională în sfera autorității judecătorești care exercită fie colectiv, în ansamblul său, fie prin Secțiile sale, o serie de atribuții constituționale și legale. De asemenea, ținând cont de

jurisprudența Curții Constituționale în materie, CSM, ca organism constituțional colegial și reprezentativ nu ar putea să își exercite atribuțiile constituționale decât în Plenul său, secțiile putând exercita doar acele atribuții constituționale expres precizate de legiuitorul constituant, precum și alte atribuții de natură legală, dar care sunt în strânsă legătură cu rolul constituțional prevăzut în art. 134 alin. (2) din Constituție.

În aceeași măsură ca Parlamentul României, Guvernul României, Curtea Constituțională sau alte autorități colegiale locale (consiliul local și consiliul județean), CSM exercită atribuțiile sale ca organ colectiv, iar aceste atribuții nu pot fi exercitate de alte structuri administrative care compun respectivele organe. O interpretare contrară ar conduce la încălcarea rolului constituțional al autorităților constituționale, dacă s-ar permite, prin lege, ca atribuțiile constituționale ale acestora să fie exercitate de către structurile lor interne.

Nu în ultimul rând, în aceeași măsură în care comisiile parlamentare nu ar putea să se substituie Parlamentului ca organ colegial în vederea exercitării atribuției de adoptare a legilor, tot așa Secțiile CSM nu s-ar putea substitui Plenului CSM în vederea exercitării atribuțiilor constituționale ale acestuia de a propune Președintelui României numirea în funcție a judecătorilor și procurorilor, de a adopta hotărâri definitive și irevocabile sau de a promova, transfera sau propune spre numire judecători. Toate aceste atribuții constituie nucleul de atribuții constituționale ale CSM ca organ colegial și nu pot fi exercitate în locul Plenului CSM de către Secții, rolul constituțional al acestora fiind circumscris în art. 134 alin. (2) din Constituție.

Totodată, observăm că art. I pct. 32 care modifică art. 40 din Legea nr. 317/2004 nu conține dispoziții referitoare la cariera magistraților asistenți, motiv pentru care apreciem că este necesară introducerea de prevederi referitoare la această categorie, din moment ce aceștia sunt numiți și promovați de Secția de judecători a Consiliului Superior al Magistraturii, conform art. 43 din Legea nr. 317/2004.

De asemenea, potrivit art. 40 alin. (1) lit. g) și potrivit art. 40 alin. (2) lit. h), Secția pentru judecători, respectiv Secția pentru procurori soluționează contestațiile împotriva calificativelor acordate de comisiile de evaluare anuală a activității profesionale a judecătorilor sau a procurorilor. Reglementarea instituită la cele două litere amintite creează confuzie. Astfel, potrivit dispozițiilor art. 39 alin. (1) din Legea de modificare a Legii nr. 303/2004: „Pentru verificarea îndeplinirii criteriilor de competență profesională și de performanță, judecătorii și procurorii sunt supuși unei evaluări periodice privind calitatea activității, eficiența, integritatea și obligația de formare profesională continuă, iar în cazul judecătorilor și procurorilor numiți în funcții de conducere, și modul de îndeplinire a atribuțiilor manageriale.”. Alin. (2) al

aceluiași articol prevede „în raport de vechimea în funcția de judecător, respectiv de procuror, evaluarea se realizează după cum urmează: a) o dată la 2 ani, pentru judecătorii și procurorii cu o vechime între un an și 5 ani; b) o dată la 3 ani, pentru judecătorii și procurorii cu o vechime între 5 și 10 ani; c) o dată la 4 ani, pentru judecătorii și procurorii cu o vechime între 10 și 15 ani; d) o dată la 5 ani, pentru judecătorii și procurorii cu o vechime mai mare de 15 ani.”

Analizând dispozițiile art. 39 din Legea nr. 303/2004 în forma în vigoare, rezultă că evaluarea privind îndeplinirea criteriilor de competență profesională nu se realizează anual, ci din 3 în 3 ani. De aceea, atât prin raportare la textul aflat în vigoare al legii, cât și prin raportare la dispozițiile de modificare ale Legii nr. 303/2004, atribuțiile menționate la art. 40 alin. (1) lit. g) și potrivit art. 40 alin. (2) lit. h) din cadrul art. I pct. 32 al legii aflate la promulgare sunt contradictorii și lipsesc norma de claritate, precizie și previzibilitate, făcând referire la o serie de evaluări anuale inexistente în actul normativ care reglementează statutul judecătorilor și procurorilor. În consecință, apreciem necesară reanalizarea dispozițiilor menționate în sensul corelării acestora.

11. Art. I pct. 34 din legea transmisă la promulgare modifică alin. (3) al art. 44 din Legea nr. 317/2004, în sensul că „acțiunea disciplinară în cazul abaterilor săvârșite de judecători, procurori și magistrați asistenți se exercită de Inspekția Judiciară, prin inspectorul judiciar ”.

În primul rând, considerăm că enumerarea propusă ar trebui să includă și inspectorii judiciari, dat fiind faptul că potrivit art. 71 alin. (2) din Legea nr. 317/2004: „Dispozițiile referitoare la sancțiunile și abaterile disciplinare, precum și procedura disciplinară se aplică în mod corespunzător inspectorilor judiciari”. Astfel, fiindu-le aplicabile dispozițiile privind abaterile disciplinare și procedura disciplinară, potrivit prevederilor cuprinse în capitolul destinat statutului propriu al inspectorilor judiciari, apare cu totul nejustificată excluderea acestei categorii profesionale din categoria subiecților activi ai abaterilor disciplinare.

În al doilea rând, potrivit art. I pct. 35 din legea supusă reexaminării alin. (4) și (5) ale art. 44 din Legea nr. 317/2004 au fost abrogate. Conform acestor dispoziții: „(4) Acțiunea disciplinară în cazul abaterilor săvârșite de procurori se exercită de Inspekția Judiciară, prin inspectorul judiciar, de ministrul justiției sau de procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. (5) Acțiunea disciplinară în cazul abaterilor săvârșite de un magistrat-asistent se exercită de președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau de Inspekția Judiciară, prin inspectorul judiciar.”

Acțiunea disciplinară are ca obiect tragerea la răspundere disciplinară a magistraților care au săvârșit abateri disciplinare. Tragerea la răspundere disciplinară a celor care au săvârșit abateri disciplinare presupune o serie de etape procedurale precum: punerea în mișcare a acțiunii disciplinare, cercetarea disciplinară, aplicarea sancțiunii disciplinare, contestarea aplicării sancțiunii etc. Din conținutul noilor reglementări rezultă că legiuitorul a eliminat din sfera titularilor acțiunii disciplinare pe ministrul justiției, pe președintele ÎCCJ și pe procurorul general al Parchetului de pe lângă ÎCCJ, singurul titular al acțiunii disciplinare rămânând Inspekția Judiciară, prin inspectorul judiciar, indiferent de calitatea subiectului activ al abaterii disciplinare: judecător, procuror, magistrat- asistent.

În ceea ce privește situația titularilor acțiunii disciplinare, reglementarea preconizată ar conduce la situația ca o singură instituție din sistemul judiciar, respectiv Inspekția Judiciară, prin inspectorul judiciar, să dețină exclusiv toate prerogativele prin care un magistrat să fie tras la răspundere disciplinară, cu consecințe grave asupra carierei sale (spre exemplu, pe perioadă procedurii disciplinare, dreptul la pensie al magistratului cercetat disciplinar se suspendă).

Potrivit art. 45 alin. 1 din Legea nr. 317/2004, Inspekția Judiciară se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată în scris și motivat de orice persoană interesată, inclusiv de CSM, în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori. Se observă astfel că singura entitate care poate fi sesizată în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori ar fi Inspekția Judiciară.

Apreciem necesară reexaminarea acestor dispoziții întrucât, dacă în privința ministrului justiției se poate conchide asupra intenției de înlăturare a factorului politic din procedura de tragere la răspundere disciplinară a magistraților și de separare a puterilor în stat, nu există o justificare cu privire la înlăturarea celorlalți titulari ai acțiunii disciplinare, respectiv a procurorului general al Parchetului de pe lângă ÎCCJ și a președintelui ÎCCJ.

12. Art. I pct. 37 din legea supusă reexaminării modifică art. 45 alin. (1)-(4) din Legea nr. 317/2004. Modificările aduse art. 45 alin. (1) prin legea aflată la promulgare corelează dispozițiile în cauză cu eliminarea ministrului justiției, președintelui Înaltei Curți de Casație și Justiție sau, după caz, a procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție din rândul titularilor acțiunii disciplinare.

În primul rând, potrivit noii reglementări, „Inspekția judiciară se poate sesiza din oficiu sau poate fi sesizată în scris și motivat de orice persoană interesată, inclusiv de Consiliul Superior al Magistraturii, în legătură cu abaterile disciplinare săvârșite de judecători și procurori”. Pentru claritatea normei, apreciem că este necesară

clarificarea sintagmei „persoană interesată”, în sensul precizării sferei acesteia de întindere. Din formularea generală aleasă de legiuitor nu rezultă cu claritate dacă intenția a fost de a institui posibilitatea sesizării Inspecției Judiciare de către părțile dintr-o anumită cauză, de către participanții la acea cauză, de către reprezentanții părților sau de o persoană care a fost prejudiciată în urma unei hotărâri judecătorești în care nu a fost parte etc.

În al doilea rând, conform modificărilor aduse art. 45 alin. (2): „ În cazul în care sesizarea nu este semnată, nu conține datele de identificare ale autorului sau indicii concrete cu privire la situația de fapt care a determinat sesizarea, aceasta se clasează și se comunică răspuns în acest sens (...)”. Dat fiind faptul că situația de față se referă la o sesizare nesemnată sau fără datele de identificare ale autorului, nu este clar cui se comunică un eventual răspuns. Pentru a asigura exigențele de calitate a normei, apreciem necesară reanalizării acestui text de către Parlament, în sensul clarificării acestui element procedural.

În al treilea rând, potrivit modificărilor aduse art. 45 alin. (4) din Legea nr. 317/2004, dacă în urma efectuării verificărilor prealabile se constată că nu există indiciile săvârșirii unei abateri disciplinare sesizarea se clasează, iar rezoluția de clasare este supusă confirmării inspectorului-șef. Rezoluția poate fi infirmată o singură dată, iar inspectorul-șef poate dispune prin rezoluție scrisă și motivată, completarea verificărilor. Apreciem că pentru reglementarea unei proceduri clare, care să se desfășoare cu celeritate, este necesară stabilirea unor termene în care rezoluția să fie confirmată sau infirmată de inspectorul-șef, dar și un termen în care inspectorul judiciar să realizeze completarea modificărilor. În absența unor astfel de dispoziții, finalizarea procedurilor disciplinare riscă să fie amânată sau întârziată *sine die*.

Totodată, la art. I pct. 41 din legea transmisă la promulgare, după art. 45 se introduce un nou articol, art. 45¹ care, la alin. (1) prevede: “Împotriva rezoluției de clasare prevăzute la art. 45 alin. (4), persoana care a formulat sesizarea poate depune plângere adresată inspectorului șef în termen de 15 zile de la comunicare. Plângerea se soluționează în cel mult 20 de zile de la data înregistrării la Inspecția Judiciară”. Așa cum am arătat anterior, dispozițiile modificate la art. I pct. 37 din lege sunt lipsite de claritate, precizie și predictibilitate întrucât nu este prevăzut un termen în care inspectorul-șef confirmă sau infirmă rezoluția de clasare în urma verificărilor preliminare. Însă, ținând cont de importanța acestei proceduri cu privire la cariera magistratului în cauză, precum și de imperativul asigurării unei soluții cu maximă celeritate pentru a evita prelungirea unei situații de incertitudine cu privire la activitatea magistraților - aspect care ar putea avea un impact negativ chiar asupra

independenței justiției - stabilirea unor termene clare și cât mai scurte pentru derularea tuturor etapelor procedurale în materia răspunderii disciplinare devine un element esențial pentru asigurarea clarității, preciziei și predictibilității normei. Totodată, lipsa unui termen legal pentru confirmarea/infirmarea rezoluției de clasare de către inspectorul-șef, respectiv a unui termen în cadrul căruia inspectorul-șef să dispună prin rezoluție scrisă și motivată completarea verificărilor se constituie în elemente justificative pentru lipsa de previzibilitate a legii, permițând inspectorului-șef să tergiverseze luarea unei anumite decizii. De asemenea, este afectat și interesul legitim al persoanei care a sesizat Inspekția Judiciară de a se adresa instanței de contencios administrativ într-un termen rezonabil, în condițiile în care rezoluția de clasare este confirmată de inspectorul-șef.

Nu în ultimul rând, din examinarea textelor de lege rezultă că rezoluția de clasare este supusă unui dublu control de tip ierarhic administrativ, realizat de către inspectorul-șef. Astfel, conform art. 45 alin. (4), într-o primă fază, inspectorul-șef confirmă/infirmă rezoluția de clasare a inspectorului judiciar și, în ipoteza în care infirmă rezoluția de clasare, poate dispune completarea verificărilor. Conform art. 45¹ alin. (1), într-o a doua fază, inspectorul-șef soluționează plângerea persoanei care a formulat sesizarea împotriva rezoluției de clasare prevăzute la art. 45 alin. (4). Din interpretarea sistematică a celor două texte de lege rezultă că inspectorul-șef se poate pronunța de două ori asupra aceleiași rezoluții de clasare a unui inspector-șef: o dată când o confirmă conform art. 45 alin. (4) și a doua oară când este sesizat cu plângere de către persoana care a formulat sesizare.

În jurisprudența sa referitoare la liberul acces la justiție, în mod constant Curtea Constituțională a statuat că acest principiu semnifică faptul că orice persoană poate sesiza instanțele judecătorești în cazul în care consideră că drepturile, libertățile sau interesele sale legitime au fost încălcate, iar nu faptul că acest acces nu poate fi supus niciunei condiționări, competența de a stabili regulile de desfășurare a procesului în fața instanțelor judecătorești revenindu-i legiuitorului, fiind o aplicare a dispozițiilor constituționale cuprinse în art. 126 alin. (2). De altfel, prin Decizia nr. 953/2006, Curtea a prevăzut că, în sensul principiului constituțional instituit de art. 21 privind accesul liber la justiție se înscrie și posibilitatea oricărei persoane de a se adresa direct și nemijlocit instanțelor de judecată pentru apărarea drepturilor, a libertăților și a intereselor sale legitime. Ca urmare, existența oricărui impediment administrativ, care nu are o justificare obiectivă sau rațională și care ar putea să nege acest drept al persoanei, este de natură să aducă atingere prevederilor art. 21 alin. (1)-(3) din Constituție.

Or, în cazul art. 45 alin. (4) și art. 45¹ alin. (1), instituirea unui dublu control exercitat de către inspectorul-șef al Inspecției Judiciare asupra rezoluției de clasare se constituie într-un impediment administrativ, fără nicio justificare obiectivă sau rațională, având drept finalitate întârzierea nejustificată în exercitarea dreptului persoanei interesate de a se adresa unei instanțe de judecată în vederea satisfacerii interesului său.

13. Art. I pct. 34 și pct. 37-38 din legea transmisă la promulgare modifică dispozițiile referitoare la titularii acțiunii disciplinare, eliminând din rândul acestora ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție. Cu toate acestea, observăm că legea de modificare a Legii nr. 317/2004 menține dispozițiile art. 45 alin. 5 care face referire la acțiunile pe care ministrul justiției, președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție sau, după caz, procurorul general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție pot să le întreprindă, la primirea propunerii de clasare prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. a). Apreciem că această omisiune a legiuitorului trebuie să fie reanalizată, în caz contrar alineatele art. 45 fiind contradictorii, din moment ce cei trei titulari amintiți anterior au fost eliminați din cuprinsul art. 44 alin. (3) referitor la exercitarea acțiunii disciplinare.

14. Art. I pct. 40 din legea transmisă la promulgare modifică art. 45 alin. (7) din Legea nr. 317/2004 în sensul că termenele stabilite de prezentul articol sunt prevăzute sub sancțiunea decăderii. Din această redactare nu este clar la ce drepturi se referă sancțiunea decăderii, din moment ce termenul de 45 de zile prevăzut de art. 45 alin. (3) este cel în care inspectorii judiciari sunt obligați să realizeze verificările prealabile, iar termenul de 30 de zile prevăzut de art. 45 alin. (5) lit. b) se referă la realizarea completărilor verificării, tot de către inspectorul judiciar. Din această perspectivă, apreciem că este necesară clarificarea de către legiuitor a drepturilor la care se referă sancțiunea decăderii instituită prin art. 45 alin. (7).

15. Art. I pct. 41 din legea transmisă la promulgare introduce un nou articol, art. 45¹ care prevede la alin. (5) că hotărârea de admitere a contestației și desființare a rezoluției inspectorului-șef și a rezoluției de clasare și trimitere a dosarului pentru completarea verificărilor, „trebuie să cuprindă motivele pentru care au fost desființate rezoluțiile atacate și să indice faptele și împrejurările care trebuie

lămurite, precum și mijloacele de probă ce urmează a fi administrate pentru completarea verificărilor”.

Conform Deciziei Curții Constituționale nr. 397/2014: „ în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) din Legea nr. 317/2004, inspectorul judiciar face o cercetare a fondului sesizării pentru a constata dacă există sau nu indicii cu privire la săvârșirea unei abateri disciplinare. Or, în această situație, textul de lege criticat, potrivit căruia rezoluția de clasare este definitivă și, deci, exclusă controlului judiciar, încalcă accesul liber la justiție, drept fundamental consacrat atât de Constituție, cât și de Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, partea interesată fiind lipsită de accesul la o instanță judecătorească. Dacă în primele 3 ipoteze reglementate de art. 47 alin. (1) lit. b) din Legea nr. 317/2004, respectiv atunci când sesizarea nu este semnată, nu conține datele de identificare ale autorului sesizării sau indicii cu privire la identificarea situației de fapt, caracterul definitiv al soluției clasării este legitimat prin aceea că aceasta nu are un caracter irefragabil deoarece persoana interesată poate face o nouă sesizare cu respectarea condițiilor prevăzute, așa cum a decis instanța de contencios constituțional în jurisprudența sa (a se vedea în acest sens Decizia nr. 487 din 21 noiembrie 2013, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 66 din 27 ianuarie 2014), în ipoteza prevăzută de art. 45 alin. (4) lit. b) se dispune asupra fondului sesizării, astfel că este absolut necesară asigurarea accesului la justiție prin posibilitatea atacării soluției la instanța judecătorească.”.

Legea introduce posibilitatea atacării la instanța de contencios administrativ a rezoluțiilor dispuse de inspectorul judiciar și de inspectorul șef pentru a respecta principiul constituțional al accesului liber la justiție. Cu toate acestea, se prevede faptul că hotărârea instanței de contencios administrativ trebuie să cuprindă motivele pentru care au fost desființate rezoluțiile atacate și să indice faptele și împrejurările care trebuie lămurite, precum și mijloacele de probă ce urmează a fi administrate pentru completarea verificărilor/cercetării disciplinare.

Apreciem că este necesară reexaminarea acestor prevederi întrucât conduc la încălcarea rolului Inspecției Judiciare în realizarea acțiunii disciplinare. Prin aceste prevederi se recunoaște instanței de contencios administrativ posibilitatea de a stabili care sunt faptele și împrejurările care trebuie lămurite, precum și mijloacele de probă ce urmează a fi administrate. Aceste aspecte reprezintă elemente fundamentale ale cercetării disciplinare, activitate ce revine exclusiv Inspecției Judiciare. Or, conform art. 52 alin. (1) din Constituție, instanța de contencios administrativ ar avea posibilitatea de a recunoaște dreptul pretins sau interesul legitim al persoanei care se

consideră vătămată într-un drept al său sau interes legitim prin actul inspectorului judiciar sau al inspectorului șef, de a anula actul și de a repara paguba.

16. Art. I. pct. 49 din legea transmisă la promulgare introduce un nou articol, art. 48¹ ce prevede: „În cauzele urgente sau care prezintă un interes public deosebit, Secția pentru judecători sau Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, după caz, poate stabili termene mai scurte decât cele prevăzute la art. 45 și 46. În aceste cauze, prelungirea poate fi acordată, la cererea inspectorului judiciar, de către Secția pentru judecători sau Secția pentru procurori a Consiliului Superior al Magistraturii, după caz.”.

Considerăm că legiuitorul ar trebui să prevadă anumite criterii pentru aprecierea existenței unui „interes public deosebit”, pentru a evita o prioritizare a anumitor cazuri de cercetare disciplinară în baza unor criterii care nu sunt nici prevăzute în lege, nici cunoscute publicului. Altfel, se poate ajunge la situația în care secțiile CSM ar putea încălca independența inspectorului judiciar într-o procedură administrativă. De asemenea, secțiile CSM nu pot impune instanței de judecată, în speță Secției de contencios administrativ și fiscal a Curții de Apel, să soluționeze contestațiile într-un termen mai scurt.

Argumentul privind necesitatea respectării independenței inspectorului judiciar sunt valabile și în privința alin. (2) al art. 48¹ ce prevede posibilitatea inspectorului-șef de a dispune, din oficiu, reducerea termenelor prevăzute de lege. În lipsa unor criterii clare în care această atribuție poate fi exercitată, prioritizarea la care inspectorul-șef poate apela reprezintă un element subiectiv în plus.

Totodată, aceste prevederi sunt lipsite de claritate, precizie și predicibilitate putând genera un conflict de competențe între cele două Secții ale CSM și inspectorul-șef ca urmare a faptului că reglementează posibilitatea pentru toate cele trei subiecte de drept de a stabili, în același timp, termene mai scurte în cauze urgente sau care prezintă un interes public deosebit. Astfel, pe de o parte, nu este clar cine are prioritate cu privire la stabilirea acestor termene mai scurte (Secțiile sau inspectorul-șef din oficiu) și, pe de altă parte, nu se prevăd soluții legislative cu privire la o serie de ipoteze care ar presupune un conflict între Secții și inspectorul-șef. De exemplu, este posibil ca inspectorul-șef să dispună reducerea termenelor, iar Secțiile să nu considere necesar acest lucru sau viceversa. O astfel de situație ar conduce la un blocaj cu privire la buna desfășurare a activității inspectorului judiciar, afectând funcționarea Inspecției Judiciare.

Totodată, din analiza coroborată a tezei întâi și celei de-a doua a alin. (1) al art. 48¹ rezultă că norma este neclară și imprecisă, contrar normelor de tehnică

legislativă. Dacă teza întâi se referă la posibilitatea ca Secțiile să dispună reducerea termenelor prevăzute la art. 45 și 46, teza a doua a alineatului se referă la prelungirea termenelor, fără a fi clar dacă această a doua teză se referă la posibilitatea de a prelungi termenele în cauzele urgente sau care prezintă un interes public deosebit sau doar la posibilitatea de a prelungi termenele în cauzele în care în prealabil Secțiile au dispus scurtarea lor.

De asemenea, stabilirea prin lege a posibilității ca Secțiile CSM să intervină în activitatea Inspecției Judiciare pentru a dispune scurtarea sau prelungirea termenelor în anumite cauze urgente sau de interes public deosebit generează o contradicție de natură legislativă. Astfel - în condițiile în care modificările legislative referitoare la Inspekția Judiciară au urmărit creșterea rolului acesteia, precum și asigurarea unei independențe operaționale prin raportare la CSM - devine neclară și contrară scopului propus de legiuitor reglementarea posibilității secțiilor CSM de a dispune cu privire la un element esențial al unei proceduri administrative, anume durata acesteia, ceea ce ar constitui o încălcare a independenței operaționale a Inspekției Judiciare, consacrată în art. I pct. 70 din legea aflată la promulgare (cu privire la art. 65 alin. (3) din Legea nr. 317/2004).

17. Art. I pct. 54 din legea transmisă la promulgare modifică art. 52 alin. (1) din Legea nr. 317/2004, ce prevede: „Pe durata procedurii disciplinare, secția corespunzătoare a Consiliului Superior al Magistraturii, din oficiu sau la propunerea inspectorului judiciar, poate dispune suspendarea din funcție a magistratului, până la soluționarea definitivă a acțiunii disciplinare (...). Măsura suspendării poate fi reevaluată oricând pe durata judecării acțiunii disciplinare, până la pronunțarea hotărârii de către secția corespunzătoare”.

Apreciem că este necesară eliminarea contradicției de la nivelul acestui text, întrucât, pe de o parte, sintagma „pe durata procedurii disciplinare” cuprinde toată procedura, procedură finalizată prin hotărârea Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar pe de altă parte, măsura suspendării poate fi reevaluată oricând, dar numai până la pronunțarea hotărârii de către secția corespunzătoare. Astfel, măsura suspendării poate fi reevaluată doar până la pronunțarea hotărârii Secției CSM și nu oricând, până la soluționarea definitivă a acțiunii disciplinare. Pentru claritatea reglementării, apreciem că reevaluarea măsurii suspendării trebuie să poată fi realizată pe durata procedurii disciplinare, adică până la pronunțarea hotărârii ÎCCJ.

Totodată, devine imposibil de dedus pe cale de interpretare care sunt elementele substanțiale ale procedurii ce ar face efectivă această prevedere: cum se poate dispune reevaluarea - la cerere sau din oficiu; dacă este la cerere, nu este clar

cine poate solicita această reevaluare: magistratul cercetat disciplinar, inspectorul judiciar sau inspectorul-șef.

18. Art. I pct. 56 din legea transmisă la promulgare introduce un nou articol, art. 52¹ în Legea nr. 317/2004. Apreciem că textul ar trebui reanalizat, fiind neclar, imprecis și putând genera impredictibilitate în aplicare. Pe de o parte, art. 52¹ alin. (2) precizează că sancțiunea disciplinară astfel stabilită nu se mai execută și, pe de altă parte, face trimitere la dispozițiile art. 49 alin. (6) din Legea nr. 317/2004, care prevede: „Secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în cazul în care constată că sesizarea este întemeiată, aplică una dintre sancțiunile disciplinare prevăzute de lege, în raport cu gravitatea abaterii disciplinare săvârșite de judecător sau procuror și cu circumstanțele personale ale acestuia.”.

19. Art. I pct. 59 din legea transmisă la promulgare prevede, printre altele, în cadrul modificărilor aduse art. 54 alin. (1) din Legea nr. 317/2004: „ (...) membrii Consiliului Superior al Magistraturii desfășoară activitate permanentă și nenormată, și au calitatea de demnitar”. Această prevedere reprezintă un paralelism legislativ, prin raportare la dispozițiile art. 23 alin. (2), astfel cum acestea au fost modificate la art. I pct. 15 din legea supusă reexaminării, și care reglementează același aspect.

20. Art. I pct. 61 din legea supusă reexaminării modifică alin. (1)-(5) ale art. 55 din Legea nr. 317/2004. Astfel, la alin. (1) lit c) se introduce un caz de revocare din funcția de membru ales al CSM, respectiv ca urmare a retragerii încrederii de către majoritatea judecătorilor sau procurorilor, după caz, care funcționează efectiv la instanțele sau parchetele pe care acesta le reprezintă.

Totodată, la art. 55 alin. (3) este prevăzută procedura privind retragerea încrederii, iar la alin. 4 se prevede că în situația retragerii încrederii „dacă solicitarea de retragere a încrederii este asumată prin semnătură olografă de către majoritatea judecătorilor sau procurorilor, după caz, care funcționează efectiv la instanțele sau parchetele pe care le reprezintă membrul ales al CSM, Plenul Consiliului, fără a mai convoca adunările generale, ia act de retragerea încrederii. În acest caz, calitatea de membru ales al CSM încetează la data la care Plenul Consiliului ia act de retragerea încrederii.”

În jurisprudența Curții Constituționale s-a arătat că „Revocarea trebuie analizată în strânsă legătură cu conținutul mandatului la care se referă, respectiv cu caracterul imperativ sau reprezentativ al acestuia. În cadrul mandatului imperativ, organul reprezentativ acționează numai potrivit obligațiilor stabilite de alegătorii săi, el nu va putea acționa nici în afara, nici împotriva acestora, depunând toate eforturile necesare îndeplinirii lor. Alegătorii pot retrage împuternicirea acordată fără vreo motivare. În baza mandatului reprezentativ, însă, membrul Consiliului Superior al

Magistraturii este alesul și reprezentantul întregii categorii ale cărei interese sunt reprezentate de organul colegial din care acesta face parte și nu poate fi revocat decât în condițiile nerespectării atribuțiilor în cadrul acestuia, iar nu a mandatului încredințat de alegătorii săi. Cât privește posibilitatea revocării, Curtea constată că membrii aleși ai Consiliului Superior al Magistraturii își exercită atribuțiile constituționale în baza unui mandat reprezentativ, și nu a unui mandat imperativ, acesta din urmă fiind incompatibil cu rolul și atribuțiile conferite de art. 133 și 134 coroborate cu art. 124 și 125 din Constituție, dar și din perspectiva modalității în care se iau hotărârile, atât de către Plen, cât și de către secții în cadrul Consiliului Superior al Magistraturii”. (Decizia nr. 196/2013)

Din considerentele acestei decizii a Curții Constituționale rezultă că, în baza mandatului reprezentativ, membrul CSM este alesul și reprezentantul întregii categorii ale cărei interese sunt reprezentate de organul colegial din care acesta face parte și nu poate fi revocat decât în condițiile nerespectării atribuțiilor în cadrul acestuia, iar nu a mandatului încredințat de alegătorii săi.

Totodată, echivalarea asumării prin semnătură olografă de către majoritatea judecătorilor și procurorilor care funcționează efectiv la instanțele sau parchetele pe care le reprezintă membrul ales al CSM cu o decizie formală a adunării generale a magistraților care compun respectivele instanțe și parchete denotă o gravă încălcare a principiului legalității consacrat în art. 1 alin. (5) din Constituție. Inițierea unei proceduri de retragere a încrederii nu poate echivala cu decizia formală de retragere a încrederii, fiind două operațiuni juridice distincte.

În cadrul unor organisme colective este foarte posibil ca numărul de semnături ai unei propuneri care este votată în cadrul respectivului organism colegial să nu fie identic cu numărul de voturi pentru adoptarea respectivei propuneri. Din acest motiv, nu numai că instituția revocării ca urmare a retragerii încrederii încalcă mandatul reprezentativ al membrului ales, dar posibilitatea ca acesta să fie revocat doar prin asumarea prin semnătură olografă a unei propuneri de retragere a încrederii în absența unui vot în cadrul organismului colegial (adunarea generală a magistraților din instanțele și parchetele pe care le reprezintă membrul ales al CSM) echivalează tot cu încălcarea principiului legalității consacrat în art. 1 alin. (5) din Constituție în componenta sa privind asigurarea securității raporturilor juridice.

21. Atribuțiile Inspecției Judiciare vizează în mod egal pe magistrați, atât judecători, cât și procurori. Însă, conform art. I. pct. 70 din legea aflată la promulgare ce modifică art. 65 alin. (2) din Legea nr. 317/2004, Inspecția Judiciară este condusă de un inspector-șef-judecător numit prin concurs de CSM, ajutat de un inspector-șef

adjunct-procuror, desemnat de inspectorul-șef-judecător. În plus, la art. I pct. 75 se introduce noul alin. (3¹) al art. 67 din Legea nr. 317/2004, conform căruia comisia de concurs pentru inspectorul-șef-judecător este formată din 3 judecători care fac parte din Secția pentru judecători, un membru procuror - care face parte din Secția pentru procurori, un membru al CSM - reprezentant al societății civile și un psiholog.

Ținând cont de faptul că Inspekția Judiciară exercită atribuții în egală măsură cu privire la judecători și procurori și face parte din cadrul CSM care, conform jurisprudenței Curții Constituționale este „reprezentant, în egală măsură, al celor două ramuri ale magistraturii - judecătoria și procurorii - și garant, în această calitate, al independenței justiției - în componenta sa referitoare la autoritatea judecătorească, respectiv instanțele judecătorești și Ministerul Public”, legea organică nu poate institui o diferențiere, în cadrul aceleiași categorii profesionale a magistraților, sub aspectul vocației de a fi ales ca inspector-șef doar în favoarea judecătorilor.

Urmare a noii filosofii a legiuitorului cu privire la conducerea Inspekției Judiciare, rezultă că procurorii sunt excluși de la dreptul de a participa și de a fi numiți în funcția de inspector-șef al Inspekției Judiciare, întrucât legiuitorul stabilește în mod neechivoc faptul că inspectorul-șef nu poate fi decât un judecător, iar inspectorul șef-adjunct nu poate fi decât un procuror. În aceeași măsură, legiuitorul exclude posibilitatea ca un judecător să fie numit în funcția de inspector-șef adjunct al Inspekției Judiciare. Cu alte cuvinte, textul stabilește calitatea magistratului care poate ocupa funcția de inspector-șef, anume cea de judecător, în același timp în care stabilește calitatea magistratului care poate ocupa în mod exclusiv funcția de inspector-șef adjunct, anume cea de procuror.

Apreciem că acest mod de reglementare discriminatorie a regulilor care stabilesc cine va ocupa principalele funcții de conducere ale Inspekției Judiciare afectează și independența operațională internă a Inspekției Judiciare, precum și imparțialitatea activității acestei structuri în condițiile în care, așa cum am arătat și în argumentele de la punctele anterioare, inspectorul-șef al Inspekției va fi un judecător numit în urma unui concurs, din care au fost eliminate probe substanțiale, de către o comisie în care cel mai mare număr de membri sunt judecători care fac parte din Secția pentru judecători a CSM.

Ca urmare a acestor considerente, pentru asigurarea unei reglementări nediscriminatorii între judecători și procurori, pentru asigurarea unui proces de selecție care să reflecte atribuțiile Inspekției ca structură în cadrul unui organ colegial reprezentativ în egală măsură pentru cele două ramuri ale magistraturii, reglementările cu privire la numirea în funcțiile de inspector-șef și de inspector-șef adjunct, precum și cu privire la componența comisiei de selecție a inspectorului-șef

ar trebui să prevadă posibilitatea atât pentru candidații judecători, cât și pentru candidații procurori de a participa la selecție, dar și o procedură de numire a inspectorului-șef prin intermediul unui vot al Plenului CSM, ca expresie a rolului CSM de autoritate constituțională cu rol de garant al independenței justiției.

În concluzie, art. I pct. 70 și pct. 75 creează un privilegiu nejustificat pentru judecători în defavoarea procurorilor cu privire la numirea în funcția de inspector-șef și un privilegiu nejustificat pentru procurori în defavoarea judecătorilor cu privire la numirea în funcția de inspector-șef adjunct, norma fiind incompatibilă cu prevederile art. 16 și ale art. 133 alin. (3) din Legea fundamentală.

22. Art. I pct. 71 și pct. 73 din lege modifică dispoziții ale art. 66 din Legea nr. 317/2004 referitor la numărul de posturi al Inspecției Judiciare. Conform art. I pct. 71 cu privire la art. 66 alin. (4) din Legea nr. 317/2004: „Inspecția Judiciară funcționează cu un număr de posturi necesar care să-i asigure îndeplinirea activității în condiții optime”. În forma legii în vigoare, art. 66 alin. (4) prevede: „Inspecția Judiciară funcționează cu un număr maxim de 70 de posturi”. Conform art. I pct. 73 cu privire la art. 66 alin. (6) din Legea nr. 317/2004 „Numărul maxim de posturi pentru aparatul Inspecției Judiciare poate fi modificat prin hotărâre a Guvernului, la propunerea inspectorului-șef.” În forma actuală, art. 66 alin. (6) prevede: „Numărul maxim de posturi pentru aparatul Inspecției Judiciare poate fi modificat prin hotărâre a Guvernului, la propunerea inspectorului-șef, cu avizul Consiliului Superior al Magistraturii ”. Astfel, apare o necorelare între cele două modificări operate de legiuitor cu privire la art. 66 alin. (6) și art. 66 alin. (4). Art. 66 alin. (6) nu mai poate face referire la sintagma „ numărul maxim de posturi” din cadrul Inspecției Judiciare, întrucât această sintagmă a fost eliminată din art. 66 alin. (4) și înlocuită cu sintagma „număr de posturi necesar”. Prin urmare, referirea de la noul art. 66 alin. (6) la „ numărul maxim de posturi ” nu mai este una exactă, nefiind clar către care text se face trimitere. O atare neclaritate este de natură să genereze dificultăți de aplicare a normei.

Totodată, conform art. I pct. 32 din legea supusă reexaminării - cu referire la art. 40 alin. (1) lit. m) din Legea nr. 317/2004 - Secția pentru judecători a CSM va avea printre atribuțiile ce vizează cariera judecătorilor și pe aceea de a aproba măsurile pentru suplimentarea sau reducerea numărului de posturi pentru instanțe. Totodată, art. I pct. 33 din legea supusă reexaminării - cu referire la art. 41 alin. (1) lit. b din Legea nr. 317/2004 – prevede că Secția pentru judecători a CSM va avea printre atribuțiile referitoare la organizarea și funcționarea instanțelor și pe aceea de a aproba măsurile pentru suplimentarea sau reducerea numărului de posturi pentru

instanțe. Astfel, această atribuție este prevăzută de două ori în lege făcând parte din două categorii diferite de atribuții ale Secției pentru judecatori a CSM.

Semnalăm că reglementarea aceleiași soluții juridice în cuprinsul aceluiași act normativ afectează calitatea actului normativ astfel adoptat, sub aspectul lipsei de claritate și previzibilitate a acestuia. Suprapunerea legislativă cuprinsă la art. I pct. 32 și pct. 33 din legea supusă reexaminării contravine art. 1 alin. (5) din Constituție, prin viciile de tehnică legislativă, aceasta fiind susceptibilă în mod rezonabil să genereze confuzii și neclarități în procesul de interpretare și aplicare a legii.

23. Legea de modificare a Legii nr. 317/2004 aduce o serie de modificări legislative substanțiale cu privire la Inspekția Judiciară. Astfel, art. I pct. 70 din legea supusă reexaminării (ce modifică art. 65 din Legea nr. 317/2004) prevede că Inspekția Judiciară este o structură cu personalitate juridică în cadrul CSM și este condusă de un inspector-șef-judecător numit prin concurs organizat de CSM conform art. I pct. 74 (care modifică art. 67 alin. (1) și (2) din Legea nr. 317/2004) prin intermediul unei comisii de concurs formate conform art. I pct. 75 (care introduce un nou alin. (3¹) la art. 67 din Legea nr. 317/2004). De asemenea, atribuțiile Inspekției Judiciare reglementate în art. 74 din Legea nr. 317/2004 denotă că această structură nu ar putea fi organizată ca autoritate independentă, în afara CSM, întrucât atribuțiile acesteia sunt fundamentale pentru asigurarea rolului CSM de garant al independenței justiției în componenta cu privire la răspunderea disciplinară a acestora.

Ca atare, rolul Plenumului CSM cu privire la organizarea și funcționarea Inspekției Judiciare, inclusiv cu privire la numirea și revocarea din funcție a inspectorului-șef și a inspectorilor judiciari cu funcții în conducerea Inspekției Judiciare nu pot fi golate de conținut sau eliminate complet, întrucât CSM reprezintă organul colegial reprezentativ al autorității judecătorești, cu rol constituțional de garant al independenței justiției, independență a justiției care nu poate exista în absența independenței operaționale a Inspekției Judiciare.

Or, constatăm că art. I pct. 74 din legea transmisă la promulgare elimină din art. 67 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 proba scrisă și testul psihologic din concursul pentru ocuparea funcției de inspector-șef al Inspekției Judiciare. De asemenea, constatăm faptul că art. I pct. 78 din legea transmisă la promulgare modifică art. 69 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 317/2004, astfel încât desemnarea de către inspectorul-șef a persoanelor din conducerea Inspekției se face în urma unei simple evaluări a proiectelor de management specifice fiecărui post de conducere.

Toate aceste modificări sunt aspecte ce indică o tendință de normativizare a deprofesionalizării și eliminării independenței operaționale a conducerii Inspekției

Judiciare, cu efecte negative cu privire la calitatea activității acesteia în materia răspunderii magistraților și, pe cale de consecință, sunt de natură să pună în pericol independența justiției și însuși rolul constituțional al CSM de garant al independenței justiției.

Asigurarea independenței operaționale a Inspecției Judiciare prin raportare la alte autorități publice nu exclude, ci, din contră, reclamă cu necesitate ca atribuțiile legale ale acestei structuri administrative să fie realizate în mod efectiv, în temeiul legii, de către inspectorii judiciari care, la rândul lor, ar trebui să se bucure de independență operațională cu privire la exercitarea funcției în interiorul Inspecției Judiciare. Or, instituirea prin lege a unei dispoziții care stabilește, pe de o parte, o putere discreționară absolută pentru inspectorul-șef de a numi întreaga conducere a Inspecției Judiciare și, pe de altă parte, o dependență a tuturor mandatelor de conducere din cadrul Inspecției de mandatul inspectorului-șef se constituie într-o încălcare a principiului asigurării securității raporturilor juridice în exercitarea mandatelor de conducere de către respectivii inspectorii judiciari.

Nu în ultimul rând, art. I pct. 78, cu privire la art. 69 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 prevede că desemnarea echipei de conducere se va face de inspectorul-șef „în baza unei proceduri în care sunt evaluate proiectele de management specifice fiecărui post, astfel încât să asigure coeziune managerială, competență profesională, comunicare eficientă”. Textul este neclar, imprecis și impredictibil întrucât nu prevede nimic cu privire la conținutul acestei proceduri, nu stabilește niciun criteriu obiectiv pentru evaluare și nici nu induce posibilitatea existenței unor candidați, desemnarea fiind, de fapt, o selecție subiectivă, arbitrară și netransparentă a persoanelor care vor ocupa funcții de conducere, selecție operată de inspectorul-șef din rândul inspectorilor judiciari.

Totodată, art. I pct. 74 din legea transmisă la promulgare modifică art. 67 alin. (1) și (3) din Legea nr. 317/2004. Noile texte prevăd că inspectorul șef este numit de Plenul CSM dintre inspectorii judiciari în funcție, în urma unui concurs care constă în prezentarea unui proiect referitor la exercitarea atribuțiilor specifice funcției de conducere respective, urmărindu-se competențele manageriale, gestiunea eficientă a resurselor, capacitatea de a-și asuma decizii și responsabilități, competențele de comunicare și rezistența la stres. Norma trebuie reanalizată întrucât, în condițiile în care legiuitorul a urmărit să crească independența operațională a Inspecției Judiciare în cadrul CSM este necesar să se prevadă și o procedură de selecție mult mai riguroasă, care să cuprindă, așa cum reglementează legea în vigoare acum, și o probă scrisă, și un test psihologic. Competența profesională și integritatea morală a inspectorului șef sunt aspecte care trebuie să legitimeze activitatea

inspectorului șef, iar aceste competențe și calități ar trebui să fie verificate în cadrul concursului organizat de Plenul CSM.

24. Art. I pct. 78 din legea a cărei reexaminare se solicită modifică art. 69 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 317/2004. Astfel, este reglementată atribuția inspectorului-șef al Inspecției Judiciare de a desemna echipa de conducere (inspectorul-șef adjunct, directorii de direcții). Considerăm că aceste dispoziții se impun a fi reexaminare întrucât, în cadrul unei structuri administrative este esențială stabilitatea în funcție a aparatului de lucru, astfel încât persoanele care dețin funcții de conducere să poată să își ordoneze activitatea în funcție exclusiv de reperele legale, fără a fi afectate de factori subiectivi, cum ar fi dependența excesivă de șeful structurii administrative. Or, în condițiile în care mandatele persoanelor numite în funcții de conducere în cadrul Inspecției Judiciare încetează odată cu mandatul inspectorului - șef, activitatea însăși a Inspecției Judiciare va fi afectată.

În plus, norma reliefează o componentă puternic subiectivă în desemnarea inspectorului - șef adjunct și a directorilor de direcții, limitând dreptul celorlalți inspectori judiciari de a participa la o competiție reală, sub forma concursului, pentru ocuparea funcțiilor de conducere.

Față de argumentele expuse mai sus și având în vedere competența legislativă exclusivă a Parlamentului, vă solicităm reexaminarea Legii pentru modificarea și completarea Legii nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii.

**PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
KLAUS - WERNER IOHANNIS**